

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZEPIRODALMI, TÁRADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Apaffy-uteza 16. szám.	A szerkesztésért felelős: A kiadó.	Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete hová a hirdetési díjak küldendők.
Előfizetési ára Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill	Kiadó: PAPP GYÖRGY.	Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyíltté sora 50 fillér.

Pangás.

Itt van már a deczember hónap is anélkül, hogy a politikai helyzet az országban változna. Nincsen semmi újság, semmi pozitív hír afelől, hogy mi lesz a vége a válságnak. Nem is tudja senki. Lehetnek emberek, jól informált körökből valók, akiket nevezni szokás, hogy azok talán sejteneek valamit, mint a macska az esőt.

Ezek azonban elzárkózva s hallgatagul nézik a válságot. S a tanácskozások folynak végtelenül s minden tanácskozás után csak azt lehet tudni, hogy — semmit sem lehet tudni.

A helyzet eléggé szomorú a monarchia mindkét államában. Elég kétségbeejtő. Ausztriában szintén a fejük tetején állanak a politikai viszonyok. A sok párt ott is hadakozik és veszekedik s a cseheket nem lehet megbékíteni.

Az osztrák kormány is csak teng-leng, nem lehet tudni meddig. Minden kis szél elsöpörheti, mint az őszi falevelet. Ugyan büszkén hirdetik és nagyhangon, hogy az osztrák parlament munkaképessége már megint biztosítva van, de nem lehet tudni, hogy mikor bomlik megint össze ez a nagy kinnal összehoront új rend.

Az osztrák parlament vidéki szónokai, akik a választókat beszámolóikban informálják, mind csak arról beszélnek, hogy a magyarok ellen való érdeke Ausztriának, hogy a parlamentje minél tovább munkaképes maradjon. De hogy ez meddig lesz lehetséges, ezt az ottani pártárvyatatok is nagyon kétségessé teszik.

De az érv, amellyel ezt az együttmaradást minél hosszabb időre kívánják, nagyon megható. Nyíltan hirdetik, hogy a Habsburg birodalomnak osztatlannak és egységesnek kell maradnia. Hogy csak úgy van jövője, ha tovább is összbirodalmat alkot. Továbbra is mondják. E szerint odaát még ma is az összbirodalom áll,

az ő agyukban még mindig ez a rémkisértet kopog s idő és tapasztalatok nem bírták onnan kiűzni.

Ausztriában többféle módon alakul ki, hogy milyen állásponton vannak Magyarországgal szemben. Vannak politikai nézetek, amelyek azt mondják, hogy ha a gazdasági együttlét tényleg nem tartható fenn, jobb volna minél hamarabb átesni a különváláson. Csakhogy ezt csak egy politikus mondja s nem a Burgban mondják s a magánpolitikuskok ezt azért kínálják olyan erősen, mert tudják, hogy a korona ellene van. Más minden egyéb dologban a tagadás és az ellenzés alapján állnak. Hirdetik, hogy nem szabad adni Magyarországnak sem katonai engedményeket, sem gazdasági concessziókat, ellenben be kell hozni az általános választói jogot. Mindezt hirdetik olykép, hogy azt mondják, hogy ezek a kérdések teljesen közéről érintik Ausztriát s így — szerintük — az osztrák parlamentnek joga van itt Magyarország belső politikai ügyeibe is beleavatkozni. És hogy ezt tehessék, azért van szükség erős osztrák parlamentre, amely a magyar törekvésekkel szemben egy-séges legyen.

Hát ez elég csinos osztrák beharangozás a várható politikai küzdelmekkel szemben. Csak az a reménységünk állhat meg, hogy nem minden frázis valóság odaát sem. Bár a készség meg van arra az osztrák pártokban, hogy ha egymással veszekednek is, a magyar érdekek ellen közös dühösséggel fordulnak.

Itthon pedig közel s távolban semmi fény nincs. Kőd van az utcán, kőd van a politikában. A kormány kereke sáros, csatakos uton nyikorogva halad tovább, — ha ugyan halad. Nálunk a különböző pártoknak az osztrákok ellen való összetartását, egyetemes harcát még csak nem is lehet hirdetni, mert a pártok között oly nagy az ellentét, hogy erre gondolni sem lehet.

Vármegyei régészeti egyesületünk.

Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egyesület állandó munkásságáról ismét beszámolt a gyulafehérvári városháza tanácstermében november hó 27-én tartott rendes választmányi gyűlésen, amelyen jelen voltak: **N o v á k** Ferencz tb. alelnök, **I m e t s** F. Jákó, **K ó r ó d y** Péter dr. ügyv. alelnök, **K o v á c s** Lajos, **N á t h á n** Bernát dr., **Á v é d** Jákó, **M a j l á t h** Ferenc, **R o s k a** József, **C s e r n i** Béla dr. múzeum- és könyvtárőr, **M e n d e l** Manó, **K ó r ó d y** Imre, **S z é k á l** Ignác. pénzt. ellenőr, **R e i t h ó f e r** Jenő és **K á r p i s s** János titkár.

A gyűlést **K ó r ó d y** Péter dr. ügyv. alelnök vezette, ki délután 4 órakor nyitotta meg a tanácskozást. **K á r p i s s** János titkár előterjesztette a 104.—159. sz. sz.-ig elintéztett hivatalos ügyeket. A jelentéssel kapcsolatban az egyesület hálás köszönetét nyilvánította Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsának és **N o v á k** Ferencz polgármesternek azon szíves fogadtatásért, amelyben a múzeumok és könyvtárak országos szövetségét és tanácsát gyulafehérvári látogatásuk alkalmával részesítették. Az egyesület a hunyadmegyei történelmi és régészeti egyesületet Brádon tartott közgyűlése, az erdélyi Kárpát-egyesületet Déván folyó közgyűlése, az erdélyi múzeum egyesületet 50 éves fennállásának ünnepe és az Emké-t közgyűlése alkalmából üdvözölte. Az évi statisztikai kimutatást elintézték. Az egyesület kifejezte **T h a l y** Kálmán kiváló történész elhunytán való részvétét. A gyulafehérvári kir. ügyészséghez a római ásatásokhoz szükséges rabmunkások ügyében kérést intéztek. Az új tagoknak a tagsági okleveleket és alapszabályokat megküldték. **C s a t ó** János elnöknek az egyesület körül szerzett érdemeiért hivatalosan hálás elismerésüknek adtak kifejezést.

U j f a l u s y József dr. volt ügyv. alelnök ha-

T Á R C Z A.

Mit szeretek . . .

Mit szeretek benned
Igazán nem tudom,
De hogy szeretlek,
Azt érzem s tudom.
Szépnek nem mondhatlak,
Nincs rajtad semmi szép.
Szellemes se vagy,
A fogad se ép.
Járásod s tartásod
Bágyadt, erélytelen,
Kedélyed méla,
Arczod szintelen.
Szemedben nincs varázs,
Ajkod se meleg,
Szerelmed is olyan
Se hideg, se meleg.
Rabod vagyok mégis,
Lelánczolt rabod.
Meghálnék érted,
Ha úgy akarod.
Egy lehet csak, mi köt
Hozzád erősen.
S ez: ártatlan lelked
Édes kedvesem.

A föld.

Valamely nap délutánján öreg paraszt állított be irodámba: a „Máriásza“ ügyvéd úr után tudakozódott.

— Én vagyok! — mondtam, tetőtől talpig végig nézve emberemet. Inkább a klienst vizsgáltam benne, mint az embert. Ütött, kopott, vékony dongáju 70 év körüli alak volt csupa rongyokba burkolva s az ezeken tátongó lyukakat ismét más rongyok iparkodtak befedni. Csapzott szürke haja szemébe lógott, még jobban árnyalva a naptól kiszítt, a széltől megérsedetett és a magas kortól ezer ránczba gyűrődött arcját. Nagy kék szemei folyton könnyeztek s a csurgó könnyek hosszú barázdát szántottak fel a szemektől le egészen az állig, ahol a tüskés szakáll között elveszett e nyom.

Keveset reméltem ettől a nyomoruságos alaktól.
— Mi járatban vagy öreg? — kérdém inkább megszokásból, mint különös érdekből.

Körül nézett, valami támpontot keresett, hol révedező szeme megpihenjen, végül megállapodott összemorzsolt szivarkám csutkáján. Egy párszor megforgatta nyelvét, anélkül azonban, hogy hangot adott volna, aztán egy mély sóhajjal megszólalt.

— Baj van Máriásza!

— Micsoda baj öreg, add elő — nógattam.

Nem adott azonnal választ, kucsmáját jobbra-balra forgatva megint körülnézett, majd szóltanul indult a kályha felé, letette fővegét a farakásra, titkon a mar-

kába köpött, tenyerét pedig végig huzta rongyain s helyéről visszacزامogva már utközben kezdte mondokáját.

Nem akarom az olvasót a paraszt bőbeszédűségével untatni. Csak a dolog lényegét mondom el. Embrem bátyja egy új kerítést csinált magának s ez alkalommal a czölöpöket egy arasznyival beljebb verte az öreg udvara felé, mint eredetileg állott volt a kerítés. Ebből az arasznyi széles és 5—6 lépés hosszú helyből keletkezett minden baj. A gyűlölködés a két testvér között, a veszekedés és a verekedés. Az öreg megmutatta még hegedő sebeit.

— A verésért még inkább érdemesebb perelned öreg — magyaráztam a helyzetet; a helynek oly csekély az értéke, hogy nem érdemes azért perelni, de a verés . . .

Elutasítólag intett kezével.

— Azért nem perelek — mondotta — azt eligazítja az Isten, de a helyet nem engedem, én szereztem, az enyém . . .

— De öreg, a hely nem ér meg 2 koronát, a per pedig sokba kerül . . . nagyon sokba . . .

— Mennyibe Máriásza?

— Hát legalább 200 koronádba.

— Hm! az sok . . . nagyon sok . . . A hely az enyém, mormolta . . . nem engedem . . .

— Látod mennyibe kerül. Hadd abba az egészet. Testvérek is vagytok, öregek mindketten.

— Az enyém . . . hajtogatta . . . nem engedem. Kevesebbért nem lehetne?

Ne tétovázzék, ha fáj a feje,
hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Orv. Kapható minden gyógyszeresboltban. — Készíti: **Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesztén.** — 3 dobozzal ingyen postai szállítás.

gyatékát még ez évben megkapja az egyesület. A múzeum részt fog venni az 1910. évben Wienben rendezendő nemzetközi vadászati kiállításon több tárggyal, melyek közt kiválnak az Árpád-kori nyil- és dárdahegyek. Megállapodtak Novák Ferencz, Ávéd Jákó és Cserni Béla hozzászólásával a kiállítandó tárgyak biztosítását és megóvását illetőleg.

A múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelő-sége megküldte a szövetség és tanács 1908. évi jelentését, továbbá Balogh Pál: „A népfajok Magyarországon” c. művet és a pápai református főiskola éremgyűjteményének katalógusát. Múzeumunk mult évi működéséről és állapotáról szóló jelentést jóváhagyólag tudomásul vette a főfelügyelőség.

Ezután Ávéd Jákó előterjesztette a múzeum megvizsgálásáról való jelentést, melyből kifolyólag Cserni Béla dr. múzeum- és könyvtárörnek a kiküldött bizottságtól a múzeumban tapasztalt rendért és tisztaságért, a gyűjteményeknek szakszerű és tudományos kezeléseért elismerésüket nyilvánították. A köszönettel fogadott múzeumvizsgálat alapján továbbá elhatározták, hogy a múzeum második szárnyának kiépítése és további kibővítése iránt kéressel fordulnak az országos főfelügyelőséghez. A régi helyiségeknek ablakait közbiztonság érdekében vastáblákkal ellátják és a múzeumi szolgakását rendbehozzák.

Cserni Béla dr. múzeumőr örömmel tudatta, hogy a múzeumok szövetségének gyulafehérvári látogatásakor több szaktudós a múzeum gazdagságát és szakszerű elrendezését dicsérettel kiemelte.

A római ásatások október 4.—20.-ig folytatták a Glaczin lévő régi ásatási területen. Az ásatások egy régi római utcának vagy nagyobb udvarnak a kövezetét, egy rostra-t vagy szentélyt és a már feltárt római fürdőépület keleti határfalának egy részét hozták napfényre, de további kutatásukat tavaszra kellett halasztani. Az ásatásoknál több eddig ismeretlen római bélyeges téglakerült felszínre.

A múzeumot a jándékaikkal gyarapították: Veress József Alexander Severus-féle római ezüstpénz; Ferenczi L. építész III. Zsigmond-féle lengyel ezüstpénz 1621.; Körösi László Antoninus Pius-féle római bronzpénz; Borza Sándor tanárjelölt 81 drb. preparált növényt és özv. Szöcs Ákos dr.-né 50 db. régi könyvet ajándékozott.

A múzeumóri jelentésnek köszönettel való tudomásul vétele után Székál Ignác ismertette a pénztár állapotát. Forgalmi tőke 63'04 K.; múzeumkibővítési alap 209'65 K.; természetrajzi gyűjtemény javadalma 293'21 K.; butorziati alap 1'23 K.; könyvtári javadalom 197'70 K. és a Hunyadi-alap 11784'70 K.

Ezután élénk megbeszélés folyt az állami segélyek kezelését illetőleg s ezekre nézve az alapszabályok megváltoztatása ügyében Ávéd Jákó, Cserni Béla dr.

és Kárpiss János tagokból álló bizottságot küldtek ki, hogy a közgyűlésen javaslatot tegyen. Megállapodtak a tiszteleti tagokra és tisztviselőkre nézve; a pénztárkezelőktől január hó 15.-re kéri az ezen évi számadásokat, a múzeumi szolgának tüzelőfát szavaztak. Az előző évre vonatkozó közgyűlést december hó 18.-án tartják meg, amelyen Zlámál Ágost emlékbeszédet mond Ujfalu József dr. volt ügyv. alelnökről. A gyűlés este 6 órakor ért véget. A jegyzőkönyvet hitelesítik Novák Ferencz és Náthán Bernát dr.

Amint látjuk, ezen időszak beszámoló választm. gyűlés is vármegyei régészeti egyesületünk tevékeny működéséről tett élénk tanúságot. Vajha mennél többen buzdulnának úgy városunkban, mint vármegyénkben régészeti egyesületünknek és értékes muzeumának tetemes anyagi és szellemi támogatására.

(kj.)

Közegészségügy.

Jakab László dr. városligeti szanatóriuma Budapesten.

Már régen érzett hiányt pótol az a nagyszabású szanatórium, mely a fővárosban a Nagy János-utca és Aréna-út sarkán, közvetlenül a Városliget szélén épült a modern technika és gyógytudomány minden új és kipróbált eszközeivel felszerelve. A már külsőleg is minden csint és kényelmet eláruló hatalmas épület belsőleg oly berendezést és komfortot mutat, hogy ehhez hasonló gyógyintézet nemcsak hogy hazánkban, de még az ily intézményeiről annyira híres Ausztriában sem található.

Eddig betegeinknek, de különösen cukor-, gymor- és hélbetegeknél, továbbá köszvényeseknek ezrei mentek ki a külföldre, hogy bántalmaik ellen ottani gyógyintézetekben találjanak drága pénzért s idegen szó mellett enyhülést. Kiváltképpen Ausztria vezetett eddig e téren s odazarándokoltak a magyar szenvedők azért, mert itthon nálunk bizony olyan gyógyintézet, mely mindama gyógyászati kellékekkel egy helyben lett volna felszerelve. Nemcsak hazánkban, de még a messze földön sem találunk s így betegeinkre nézve egyenesen áldásos intézmény a modern szanatórium, mely a mellett olcsó áraival is elsősorban számításba kell, hogy essék közönségünk előtt.

Az orvosi tudomány s felszerelés dolgában tökéletes, külsőségekben pedig rendkívül izléses és szimpatikus intézetet megmutatták az újságok képviselőinek és az orvosoknak s a vendégek szinte csodálkozással nézték végig az összes helyiségeket, amelyekben mindent megtalálnak a betegek, amit az intézet orvosai a külföld legnagyobb szanatóriumaiban egyenként megfigyelték és tanultak. Az intézet szemléltető egyhangu lelkeses-

összeget, ő nem ismeri mindenik pénzemet, gyengék a szemei . . .

Megszámoltam. 299 korona volt.

— Egy korona hiányzik a háromszázból öreg, — mondottam.

— Mennyi kérem? Egy . . . hm . . . — nyögve, sóhajtvá nyult be feltűrt nadrágja rekeszébe. Kivette onnan a 300-ik koronát is . . .

Elismervényt adtam a pénzről.

— Nesze öreg a nyugta, tedd el jól.

Atvette, jobbra-balra forgatta a papírost s valami rongyba becsomagolva a tüszőjébe tette.

— Mondd csak öreg, honnan szerezted össze a pénzt? — kérdeztem kíváncsian.

— Eladtam egy földet Máriásza.

— Mekkora?

— Nyolcz vekását Máriásza. (Körülbelül 1 hold.)

— Hm, jól van, mehatsz . . . a pert még ma beadom . . . mehatsz öreg . . .

De nem ment. Zavartan forgatta kucsmáját.

— Nos, akarsz-e még valamit?

— Hát . . . kérem . . . én nagyon messziről jöttem . . . még az este indultam el . . . s azóta nem ettem . . . Ha a Máriásza egy hatost adna . . . egy kis kenyérre . . .

Reá néztem.

Ép akkor buggyantak ki a könyecseppek az öreg szeméből, tán nagyobbak voltak, mint a többiek, hogy nem a rendes úton peregték végig, hanem az éhségtől kicserepesedett ajkaira tódultak . . . azokat nyalogatta az öreg . . .

Egy koronát adtam neki s elfordultam, hogy ne lássa a szemembe tóduló könyeket.

Strezsán.

déssel ismerték el, hogy a Jakab dr. féle Ligetszanatórium a lehelő legfokéletesebb minden nemű szanatóriumok között. Megvan ebben az intézetben minden, ami a betegség felismeréséhez okvetlenül szükséges. A legmodernebb s drága berendezésű laboratóriumok, göröcsövi készülékek s nagy Röntgen-laboratórium segítenek a betegek vizsgálatában. A gazdag berendezésű vizgyógyintézetben szebbnél-szebb és igen elmés készülékek sorakoznak egymás mellé, hogy vízzel, meleggel, villamossággal, szénsavas fürdőkkel stb. gyógyítsák a szenvedőket. Nehéz elsorolni egyszeri látás után mindazt, amit ebben a nagyterjedelmű intézetben a látogató egy sétájában tapasztalhat. Az egyik nagyteremben az u. n. Zander gépek gyurják az embereket, amely gépek segítségével az emberi test egyes részeit szabályos mozgásba hozhatják, annélkül, hogy az illető helyéből kimozdulna. Így pl. lovagolhat, evezhet, bicyclizhet stb. mindent egy helyben. Azután gépeket láthatunk, melyek az aszthmás betegek lélegzését segítik elő. Mindenesetre egyik legérdekesebb része az intézetnek a lapos háztetőn levő téli-nyári nap és légfürdő, ahonnan mesés kilátás nyílik a Városliget legköltőibb részére. Az egész épületben előmlő bájos intimitás, mely az előcsarnoktól kezdve végig kíséri a belakót a tervező építőművészek: Komor és Jakab művészetét dicséri. Meleg derűs kedv uralkodik itt, amely feltétlenül üdítőleg hat a betegekre, bizonyos, hogy hazánk nagyot nyert ezen új intézménnyel, melynek vezetősége már egyedül is garancia arra nézve, hogy a maga elé tűzött humánus célokat pontosan végre is tudja hajtani. Emellett egyik óriási előnye kitűnő fekvésén és modern pazar berendezésén kívül, (pl. sok lakószobához, mindjárt mellette külön fürdőszoba), azok a valóban olcsón megszabott egységárak, melyekbe a kezelés, orvosi felügyelet, előírt géphasználat stb. stb., szóval minden ami a gyógyuláshoz okvetlenül szükséges, henn foglaltatik.

Az intézet igazgatója Jakab László dr., akinek felesége Rác Hanna dr. maga is kitűnő orvos; a fizikaterapeutikai osztály vezetője Arányi Zsigmond dr. herculesfürdői főorvos, a testegyenestítő osztályt Milkó Vilmos dr. főorvos vezeti, az intézet orvosai: Lukács Pál dr. és Tausz Géza dr.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár 1909. december 5.

Élelmiszerek hamisítása.

Irta: Glück Ignác, mérnök.

„A szerencsétlenség sohasem jön egyedül“, e közmondást a való életből merítette a nép.

Szegénység betegség nélkül: ritkaság; öregség: szükség nélkül igazán csoda, egyik jelenség mindig a másiknak következménye.

Az élelmiszerek nagymértékbeni drágulása: a tejért oly árt fizetünk, hogy élvezete majdnem luxusszámba megy, a hus ára oly nagy, hogy az a középosztály asztalán is már ritkaság, — de ez korunknak nem az egyedüli baja.

Ma, mint ezt a vásárhivatalok és élelmiszervizsgáló intézetek statisztikája bizonyítja: drága pénzért rosszul konzervált húst és magas áráért hamisított tejet kapunk.

Az általános drágaság oly meglepő mérvben emelkedett, hogy majdnem tetőpontját érte el, így jutunk oda, hogy művegyiszerek segítségével az ételneműeket hamisítják és ezáltal ezek tápértékét csökkentik.

Éppen ez időben, mikor az élelmiszerek oly magas árt értek el, virágzik az élelmiszerek hamisítása leginkább.

És bámulatos: mily raffinériával és a modern vegytudomány felhasználásával működnek!

Alapos ellenőrzés majdnem lehetetlen, a közegek hiányos szaktudása és ennek következtében a közömbösség, a nemtörődömség mellette.

A legtöbb esetben a tej hamisítottatik, pedig a tej a gyermekeknek és a szegényebb osztálynak fő élelmiszere, tehát az emberiségnek éppen azon osztálya, mely egészségi és gazdasági szempontból a tej élvezetére van utalva.

A tejet különféleképen hamisítják. Lefőlezik, lisztel keverik, szalicilt, lúgot, borsavat stb. kevernek hozzá.

A modern kulturállamokban a városi közegek minden hetivásárkor több tejmintát vesznek és így ezeket a mintákat a vegyelemzési hivatalhoz küldik, hol azt ingyen megvizsgálják. Így aztán tudomást szereznek a hamisítás nagyságáról. Gyulafehérvárt legalább 30 perczentje a tejnek hamisítva van.

Éppen úgy állunk a vajjal: egy rendes adag vaj 15 perczentnyi vizet tartalmaz. A gyulafehérvári piacon

— Nem, szólottam már mérgesen. Dühös voltam az öreg makacssága miatt.

— Nem lehet olcsóbban, sőt még ez sem elég. A bíróságnak ki kell szállania faludba, s az messze van, aztán fel is kell mérni . . . meg nekem is kell valamit fizetned . . .

— Igen, felmérni, vágott közbe élénken az öreg . . . azt akarom . . .

— De az is pénzbe kerül öreg . . . Ingyen semmit sem tesznek . . . bekerül összesen vagy 300 koronádba s mit ér meg az a hely, 2 koronát . . . értedd két korona és 300 korona . . . Hát van még kedved perelni?

Mormogott, ötölt-hatolt . . . Sok . . . nagyon sok . . . de a hely az enyém . . . én nem engedem . . .

*

Egy pár hónap mulva megint beállított az öreg. — Azért a perért jöttem Máriásza . . . — Még mindig nem mondottál le róla öreg . . . — Nem lehet kérem . . . az enyém . . . én szerettem . . .

Alkudozni kezdett, olcsóbban nem e lehetne megindítani a pert.

— Nem, — mondottam abban a reményben, hogy hátha mégis kedvét szegem.

— Hát akkor fizetek . . . szólott nyugodtan . . .

Megforgatta tüszőjét, kivett belőle egy piros rongyot, valami összekötött zsebkendőfélét, szétbontotta reszkető kezével. Ujabb rongydarabok tűntek elő, összehogozva, csomózva, mint valami boszorkány amulettek. Az egyik csomóból aranyat, a másikkól papírpénzt, a harmadikból ezüstöt szedett elő. Szép sorjába az asztalra rakta a rongyok tartalmát, megbökdöste hüvelykujjával mindenik pénznemet, lassan mormogott, mintha számolt volna, végül megkért, számítsam én meg az

a legtöbb vaj 30—40 perczent vizet tartalmaz. A laikus nehezen bírja a vajban megítélni, hogy 30 vagy 40 perczentnyi vizet tartalmaz.

A disznósírt kokuszolajjal hamisítják.

Nagyobb fontosságú a liszt hamisítása, mert itt elsősorban arra törekszik a kereskedő, hogy súlyemelés által a hasznot növelje.

És így lesz a buzaliszt keverve ásványanyagokkal, u. m.: kréta, sulypát, árpalisszal, ami mind élelmiszer hamisítás!

Hogy ily keverékek, az élelmiszerek ilyen formában egészségtelen befolyással bírnak az emberi szervezetre, azt mondani is fölösleges.

A mértékhteleítés drákói szigorral folyik, holott ez csak a külső rész, a tulajdonképeni és belső értékét pedig senki meg nem vizsgálja itt.

Energikus ellenőrzés, eltekintve a túl magas élelmiszer drágulástól, a város lakosságának egészségi szempontjából is ajánlatos.

Igazabb és őszintébb működést fejt ki az, ki a népegészségügy jólétének szent ügyével foglalkozik, mint a frázisok és nagyhangú szóvirágok politus-szónoka, aki a nép szellemi nivójának emelésére törekszik csak.

Mert a szellemi fejlődöttség mellett elsősorban mint alapfeltétel, az általános közegészségügyi ideális állapot az igazi országfentartó tényező.

Ezen kell tehát segítenünk!

— **Szerkesztő nélkül.** A következő levelet kaptam: „Tek. Papp György úrnak Helyt. Értesitem, hogy a „Gyulafehérvári Hírlap“ szerkesztőségéről lemondottam. A legközelebbi szám már az én nevem alatt meg nem jelenhetik. Gyulafehérvár, 1909. nov. 29. Dr. Roska Miklós.”

Indok ismeretlen.

Mínt hogy b. e. Dr. U. J. szerint szerkesztőt egykét 24 óra alatt szülni nem lehet s mínt hogy a lapnak meg kell születnie, vállalom — mint már annyiszor — ideiglenesen a felelősséget. Nem tart soká. A k i a d ó.

— **Személyzetiek.** A Püspök ur édesanyja, leányának, H o h e n l o h e hercegnének kíséretében kedden ideérkezett, hogy a püspöki rezidenciának részére fenntartott keleti szárnyában téli szállását elfoglalja. Isten hozta körünkbe s kívánjuk, hogy a gyulafehérvári téli kúra drága egészségét fenntartsa és megacélozza.

— **Központi oltáregyesületünk** holnap hétfőn reggel 8 órakor az apácák templomában püspök urunk édesanyjának 78-ik születésnapja alkalmával hálaadó szentmisét tart, melyre a tagokat és a híveket tisztelettel meghívja az oltáregylet igazgatója.

— **Báró Kemény Árpád** főrendiházi tag, főispán urat tudvalevőleg a gyulafehérvári református egyházmegye egyhangú lelkesedéssel főgon dn o k á v á választotta november havában. Ünnepeles beiktatása a folyó hó 12-én tartandó egyházmegyei közgyűlésen fog megtörténni.

— **Kitüntetés.** T a m á s y József kir. törvényszéki irodatisztet 40 évi szolgálatának elismeréseül arany érdemkeresztel tüntette ki a királyi kegy. A kitüntetett irodatiszt jelenleg kolozsvári lakos. Viselje számos éven át a jól megérdemelt kitüntetést.

— **Miniszteri sztrájk?** A politikai helyzet újra holt pontra jutott, a válság nem mozdul se jobbra, se balra. A király minden politikus és párt álláspontját ismeri és — nem határoz. Az idő pedig fogy és az ország rohamosan közeledik a még súlyosabb állapot: az exlex féle. Türelmetlen a közönség, türelmetlenek a politikusok, de legtürelmetlenebb maga a kormány, mert elsősorban reá sulyosodik a válság, amely mindenkire elviselhetetlenné kezd lenni. Politikai körökben már arról beszélnek, hogy Kossuth Ferencz és Apponyi Albert gróf miniszteri sztrájkra készülődik, de az az érzés, amelyet ez a híresztelés illusztrálni akar, a kormány valamennyi tagjával közös. A kabinet hónapok óta kéri az uralkodót, hogy vagy járuljon hozzá előterjesztéséhez, vagy pedig mentse föl állásától, ám a király sem el nem bocsátja a minisztereket, sem föl nem szereli olyan eszközökkel, amelyek a válságnak a nemzetet kielégítő megoldására s az ügyek vitelére továbbra is képessé tenné őket. A válság folyásában csak pár nap múlva várható újabb érdemleges mozzanat.

— **Kálvin-ünnepélyt** tart folyó hó 12-én d. e. 10 órakor a gyulafehérvári egyházmegye a gyulafehérvári ref. templomban, mely alkalommal ünnepi szónoklatot nagytiszteletű Nagy Károly püspök-helyettes, ref. egyházkerületi főjegyző, kiváló

egyházi szónok fog tartani. A közönség szíves figyelmét az ünnepélyre felhívjuk.

— **Halálozások.** Tontsch Mihályné szül. Wellmann Károlina, cs. és kir. ügyészéi írnok neje, Wellmann Gusztáv polgártársunk leánya 1909. nov. 30-án 30 éves korában, Lengyel András, szígyártó segéd, decz. 2-án 53 éves korában elhaltak.

— **Egyháztanács.** A gyulafehérvári róm. kath. hitközség egyháztanácsa és iskolaszéke deczember hó 5-én vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza tanács-termében rendes gyűlés tart, melynek tárgyát főképp iskolaszéki ügyek képezik.

— **A gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium** a hittanhallgatók közreműködésével f. évi deczemher 8-án a Mária gyülekezetbe való felvétellel kapcsolatosan d. e. a székesegyházban, d. u. saját disztermében I m m a c u l a t a ü n n e p s é g e t rendez a következő műsorral: D. e. 9 órakor nagymise: 1. Ecce Sacerdos, Thielentől, éneklő hittanhallgatók férfikara. 2. Szentmise, Ett Gáspártól és Witt Ferenctől, éneklő a vegyeskar. 3. Graduale, Kügele Richárdtól, éneklő a vegyeskar. 4. Offertorium, Thielentől, éneklő a vegyeskar. 5. Lauda Sion, éneklő a vegyeskar. Felavatás a Mária-kongregációba. 6. Veni Sancte, éneklő a vegyeskar. 7. Mária-dalok, éneklő a vegyeskar. 8. Tantum ergo, éneklő a férfikar. Áldás. — D. u. 5 órakor: 1. László A.: Ave Maria, előadja a főgimn. zenekara. 2. Nemzeti zászló, szavalja szerzője: S z a l a y Mátyás pn. 3. Thielen, Zord világunk, éneklő a vegyeskar. 4. Ünnepi beszédet mond B u j á k i Domokos főgimn. tanár. 5. Patrona Regni Hungariae, éneklő a magánhármaskar. 6. Rosty K.: A seregély, szavalja S t e i g e r w a l d Árpád I. o. t. 7. Mária, Isten temploma, éneklő a vegyeskar. A szép ünnepélyre ismételten felhívjuk a vidékiek figyelmét, hogy azon mennél nagyobb számban részt vegyenek.

— **A kath. népszövetség gyulafehérvári szervezete** a mult vasárnap látogatott gyűlést tartott. A sétatéri Vigadó termét egészen betöltő közönség figyelemmel hallgatta az előadókat, kik között Á v é d Jákó, a szövetség igazgatója, az erők egyesítéséről, K i r á l y Gáspár tanár Zichy Nándor gróf érdemeiről, dr. K o n t z Viktor a szekularizációról és F e j é r Gerő dr. a szekularizálók képtelen követeléseiről elmélkedett. Közben T a m á s Jenő kispap szavalt és a papnövendékek kara énekel.

— **Egy fővárosi özég jubileuma.** Kertész Pál férfi és női divatárú üzlete Budapest, Rákóczi¹ ut 40 sz. alatt, mely egyik látványossága a fővárosnak, most jubilál, amenyiben 15 esztendeje annak, hogy üzletét alapította. Ez alkalomból pazar kiállítású katalógust adott ki, melyet mindenkinek ingyen küld, ki ez iránt egy levelező-lapon hozzá fordul.

— **Emke gyűlés.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés Kolozsvári Kerületi válaszmánya november 28-án Tamási István elnökle alatt népes gyűlést tartott. A gyűlésen bejelentés tárgyát képezte a Beszterczén tartott beszámoló gyűlés lefolyása. A válaszmány örömmel vette tudásul, hogy ugy a gyűlésen, mint az azt követő társas összejövetelen nemcsak a kereskedők és iparosok nagy számmal vettek részt, hanem a beszterczei notabilitások is ott voltak és felszólalásaikból is kitént, hogy megbecsülik a kereskedői és iparos foglalkozást. Éppen e fényes eredmény hatása alatt a válaszmány elhatározta, hogy a nagyobb vidéki központokon évenként összejövetelt fog rendezni. Különösen érdekes tárgya volt a válaszmányi gyűlésen a kolozsvári Kis- és Középkereskedők társulatának beadványa. E szerint a pénzügyminiszter a pénzügyigazgatóságok discretionális hatáskörébe utalta át a korlátolt italmérési, dohány és só stb. engedélyek kiadását és átruházását, ennél fogva aztán ki van téve a kereskedő annak, hogy ha üzletét más helyiségbe kénytelen bármely okból át-helyezni, a pénzügyigazgatóság az engedélyt esetleg nem adja meg az új helyiségre, vagy ha az üzletet eladja, az engedélyt az új tulajdonosra nem ruhazza át. E beadvány alapos megvitatása után elhatározta a gyűlés, hogy a kereskedelmi szabadság ilyen ok nélküli korlátozása, illetve az ide vonatkozó rendelet hatályon kívül helyezése érdekében az egyesülés központjához sürgős előterjesztést tesz és ennek az előterjesztésnek másolatát hasonló mozgalom indítása végett átteszi a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához. Végül több házi ügy elintézése mellett a titkár előterjesztése alapján a gyűlés az 1910. évi költségvetést változtatlanul elfogadta.

— **Az ujonczozás előmunkálatai.** Az ujonczozás előmunkálataival a miniszter a vármegyét már megbizta. A miniszterium rendelete szerint ez a jövő évben az 1889, 1888, és 1887. évfolyambeliek kerülnek sorozás alá. Azok, akik törvényes alapon kedvezményekre

tartanak számot, ebbeli kérelmüket január és február hónapban a katonaugyosztálynál, azontul pedig a sorozóbizottsághoz jelentsék be.

— **Karácsonyi vásár Kolozsvárt.** A karácsonyi vásár rendező bizottsága folyó hó 2-án Hevesi József elnökle alatt rendes heti gyűlés tartott. Balázs Gyula biz. előadó bejelentette, hogy a legutóbbi gyűlés óta a vásáron való részvételre 8 iparos jelentkezett, s így a résztvevők száma 60-ra, a tárgyak értéke majdnem 20 ezer koronára emelkedett. A védnökségre újabban fölkerettek Globucsár Győző honvéd ker. parancsnok és neje, továbbá Dr. Judovics Jenő színházigazgató, a kik a legnagyobb készséggel vállalták a tisztelet. A kerületbeli pénzintézetek adományokkal segítették elő a vásár némes czéljait, melynek hatása nem fog elmaradni, mert az eladások vagy díjmentesek lesznek, vagy csak nagyon csekély százalék fog levonatni. Az árusítást uri leányok fogják eszközölni, ezek összetoborzását Feszt Antalné végezte megfelelő buzgalommal és sikerrel. A vásár bezárását megelőző napon tartandó tombola czéljaira ezer drb. jegy á 1 K. lett kibocsátva, a kisorsolandó tárgyak értéke a 800 koronát túl fogja haladni. A jegyeket hölgyek árusítják, kiknek bizonyára sikerülni fog az árusítás, és ha utolsó koronánkkal veszszük is meg a jegyet, azt is gavalléros előkelőséggel fogjuk átnyújtani.

— **Jogi vizsgákra való készülés megkönynyítése.** Érdekes és czél szerű intézményt honosított meg a Kolozsvárt Malom-utca 14. sz. alatt működő jogi szeminárium. T. i. azon jogszigorlók érdekében, akik szigorlatuk letétele előtt Kolozsváron csak rövid ideig tartózkodhatnak, olyan rendszert honosított meg, mely lehetővé teszi azt, hogy a vidékiek otthon elkészülhessenek, esetleg irodai, vagy más teendőik végzése mellett. T. i. az anyag esszenciáléját magukba foglaló jegyzeteken kívül oly jegyzeteket is készített, amelyek teljes rendszerességgel az egész anyagot olyként foglalják magukban, hogy a tankönyveket helyettesítik, az összes szigorlati kérdéseket felölelik és a magyarázást nélkülözhetővé teszik. E jegyzeteket a vidékieknek kikölesönzi és azok abból otthon elkészülve u. n. recapituláló kurzuson vesznek részt Kolozsvárt 1—2 hétig. Továbbá naponta próbászorlatokat tart, melyeken az intézetben kívül készülték is díjmentesen részt vehetnek. „Tájékoztató a jogi szemináriumról“ című könyvet a szeminárium vezetősége ingyen megküldi. (Czím: Jogi Szeminárium Malom-u. 14. sz. I. emelet.)

— **Katonai hűségállítás.** A gyulafehérvári helyőrség 1910. évi hűségállásának biztosítása czéljából a katonai étkezde irodájában nyilvános biztosítási tárgyalás f. hó 18-án fog megtartatni, melyre az érdeklődők figyelmét felhívjuk.

— **Idegesség, levertség és bágyadt ság** jellemzik azt az embert, akinek emésztése nem szabályos. Ha reggelenként éhgyomorral félpohár **Ferencz József**-késérűvizet iszunk, emésztésünket valóban ésszerű eljárással rendeztük, mert nem kívánatos mellékhatás soha nem mutatkozik és nem okoz eldugulást, mint a legtöbb közönséges emésztő szer. Ha nem akarunk csalódní, el kell olvasni az üvegcímkét, hogy csakugyan az orvosilag ajánlott, valódi „Ferencz József“-késérűvizet kapjuk, mert ezt a címkét sokan utánozzák.

— **Apróságok.** Az ördög megbizottakat küldött a földre, hogy neki egy ügyes orvost kerítsenek. Utasítással a következőket mondotta:

— Az a legjobb orvos, akinek ajtója előtt a legkevesebb lélek áldogál, mert az gyógyított legkevesebb embert a — másvilágra.

A megbizottak jártak-keltek, mindenütt megfordultak, ahol orvosok laknak, de mindenik ajtója előtt roppant sok siránkozó lelket találtak.

Vége az egyik ráakadt egy orvosra, akinek ajtaja előtt csak egyetlen egy lélek siránkozott.

— Ez az igazi! — kiáltottak az ördögök, ezt visszük magunkkal.

Mikor azonban jobban tudakozódtak, megtudták, hogy az orvos csak egy napja praktizál.

A vérszegénységet

EZT AZ ALATTOMOS BETEGSÉGET meg kell szüntetni a **SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-val**, mielőtt tulságosan elharapódnék.

Az arc megpirosodik,

megtelik és az életkedv visszatér mindazok meglepetésére, akik először használják a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle EMULSIÓ-t.

Az eredeti SCOTT-féle eljárás által izletessé és emészthetővé tett legtisztább alkatrészek, melyek a vérszegénységnek útját állják, képezik

A SCOTT-féle EMULSIÓ

világszerte ismert sikerének titkát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Nyílttér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Henneberg-selyem csak kizárólag — fekete, fehér és színes, 1 K. 35 f.-től 22 K. 70 fil.-ig méterenkint blouzoknak és ruháknak való. Bérmentve és **megvámolva** házhoz szállítva. Dús mintaválaszték posta fordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Nagyon czélszerű utazás alkalmával.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Sarg's
Kalodont

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünk nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használata folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Akar nőszülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5—500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon nélkül is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre: L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

Császárfürdő Budapesten.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend-tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapmedence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld:

Az Igazgatóság.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ
ÜDÍT-GYÓGYÍT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kihatásúnak bizonyult.

Orvosilag ajánlva. * Gyulafehérvári főlerakat:
IFJ. BAUMANN NANDOR CÉGNÉL.

Jóforgalmu ügyvédi iroda

betegség miatt eladó.

Értekezhetni: Felszeghy Lajos ügyvédnél Gyulafehérvárt

HA

még nem járhatja, okvetlen fizesse
elő január hó elsejével
az elismert legjobb magyar
napilapot

„AZ UJSÁG”-ot
:: Megrendelő cím: ::

„Az Ujság” Budapest
Egyes példányok minden újságelárusítónál kaphatók

Urak és Hölgyek!

könnyű és jól jövedelmező mellékre-
resetre tehetnek szert, ha sorsjegyek
részletfizetésre való eladásával foglal-
kozni hajlandók.

Hasznavehetőség esetén fixfizetés!!

Fleissig Sándor bankház Budapest, Erzsébet-körút 2.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotba
szenvet, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kap-
ható a szabd. Hattyú gyógyszerár által Majna Frankfurt.

Sz. 7315—1909.

tlkvi.

Hirdetmény.

Oláhgyirbó község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezennel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkekben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1-ör, hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-czikk 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §. alapján történt törölések érvénytelenségét kimondhatják, e véghől törölési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1910. évi június 1-ső napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törölési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2-ör, hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben ideértve — az utóbbi §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1910. évi június 1-ső napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3-ör, hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1910. évi június 1-ső napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az átalakításkor közbejött téves bevezetésekől származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket

pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.

Gyulafehérvárt, 1909. évi november hó 11-én.

Présia Romulus,
kir. trvsz. bíró.

Sz. 7314—1909.

tlkvi.

Hirdetmény.

Sóspatak község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezennel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkekben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1-ör, hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §§-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-czikk 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §. alapján történt törölések érvénytelenségét kimondhatják, e véghől törölési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1910. évi június 1-ső napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törölési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2-ör, hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1910. évi június 1-ső napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3-ör, hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1910. évi június 1-ső napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az átalakításkor közbejött téves bevezetésekől származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Gyulafehérvárt, 1909. évi november hó 15.

Présia Romulus,
kir. trvsz. bíró.

Sz. 7103—1909. tkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Patitia Rubin gyulafehérvári ügyvéd végrehajtónak Bichea Vasziile a Jánosé kutfalvi lakos végrehajtást szenvedő elleni 53 korona tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. trvszék, mint tkvi hatóság területén lévő s a

kutfalvi 203. sz. tjkvben A + 3. rdsz. 1002. hrsz. 718□-öl területű szántóra 149 K., A + 6. rdsz. 1427. hrsz. 851□-öl területű szántóra 41 K., A + 7. rdsz. 1556. hrsz. 375□-öl területű szántóra 21 K., A + 11. rdsz. 2483. hrsz. 437□-öl területű szántóra 21 K., A + 13. rdsz. 2916. hrsz. 954□-öl területű szántóra 45 K., A + 17. rdsz. 4762. hrsz. 332□-öl területű kaszálóra 19 K., A + 20. rdsz. 5689. hrsz. 284□-öl területű szántóra, A + 20. rdsz. 5690. hrsz. 284□-öl területű szántóra 28 K., A + 21. rdsz. 5755. hrsz. 629□-öl területű szántóra 56 K., A + 22. rdsz. 5989. hrsz. 202□-öl területű szántóra 10 K., A + 23. rdsz. 6019. hrsz. 839□-öl területű szántóra 11 K., A + 25. rdsz. 6106. hrsz. 456□-öl területű szántóra 41 K., A + 30. rdsz. 7810. hrsz. 76□-öl területű szántóra 4 K., A + 31. rdsz. 8056. hrsz. 231□-öl területű szőlőre 214 K., A + 36. rdsz. 715/1. hrsz. 63□-öl területű szántóra 15 K., A + 37. rdsz. 4129/1. hrsz. 298□-öl területű szántóra 9 K., A + 38. rdsz. 6097/1. hrsz. 392□-öl területű szántóra 35 K., A + 39. rdsz. 6995/1. rdsz. 194□-öl területű szőlő 130 K. egyenkint és összesen 849 K. megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1909. évi december hó 21-ik** napján d. e. 9 órakor Kufalva községben a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kéthar madánál alacsonyabb áron eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becs. árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60 t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni és árverési vevő a bánatpénzt a vhu. 25. § a értelmében kiegészíteni köteles.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.
Gyulafehérvár, 1909. évi november hó 3. napján.
Présia Romulusz, kir. tisz. bíró.

Szám 1013—1909. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. törvényszéknek 1909. évi 6627. sz. végzése következtében Felszeghy Lajos ügyvéd által képviselt dr. Felszeghy Ernő javára Domokos József ellen 295 K. s jár. erejéig 1909. évi aug. hó 5-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 687 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíró 1909. év V. 874/4. számú végzése folytán 295 kor. tő. követeles és jár. erejéig, Gyfehérvárt a város piacán leendő eszközölésére **1909. évi december hó 14-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1909. évi november hó 27.
Germán, kir. bír. végr.

Dr. WETTENSTEIN-SZANATORIUM RÉSZV. TÁRS.

TÜDŐBETEG

SZANATORIUMÁBAN

MARGITLIGET, (Pomáz mellett, Pestmegye)

és TÜDŐBETEG RENDELŐ-INTÉZETÉBEN

Budapest, VI., Bulyovszky-utca 5. sz. alatt

a tüdőbetegeket és egyéb tuberkulotikus bajban szenvedőket a Wettenstein József dr. által feltalált gyógymóddal kezelik. Wettenstein József dr. szerezte az egyedüli specifikum, amely a Koch-féle bacillusokat a beteg szervezetből tökéletesen kiirtja, anélkül, hogy a szervezetre a legcsekélyebb mértékben is káros volna.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olesó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól. Cím:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardiószeg.

Kapható az ország minden gyógyszer-tárában és jobb drogériákban!

Követelje azonban, hogy szállítója önnek csakis „OLLA“-t adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű utánzatot, mint ép oly jól feldicsérni. Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propagandát reklámoz ingyen küld az „OLLA“ gummigyár Wien, II/120. Praterstrasse 57.

Eredeti mintagyűjtemények 12 darab 5 korona.

Szőlőoltvány eladás!!

Aki egészséges, olesó, szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós

lelkismeretesen vezetett

oltványtelephez

Ős-Csanádon (Torontálmegye.)

ahol szokvány minőségű I. rendű fás, gyökeres és sima **zöldoltványok, bor- és osemegafa-jok**, valamint amerikai **sima és gyökeres szőlővesszők**, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendű osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e czélra választott fajok.

Gyümölcsfa- és rózsaoztványokban nagy választék.

Faj- és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő level közül itten csak egy:

Tek. **Vityé Miklós** urnak **Ős-Csanád**. Szívesen hozom tudomására, hogy az ön által szállított szőlőoltványok a legszebben fejlődnek és csak dícséretet érdemel a küldött szőlőoltvány anyag. Bárki-nek ajánlhatom a pontos, gyors kiszállítás és megbízhatóságánál fogva. Makó, 1909. július 10. Kiváló tisztelettel **Dr. Makó Sándor**, ügyvéd.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobban bedörzsölésnek bizonyult **köszvényéknél, osztnál és megüledéseknél**.
Pigymelmeztes. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a **Richter** cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K — 80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárában kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroslánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „**Delaware**“ szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítésével ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem.

A felvétel áll: egy drb. 20 éves cseresapos kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fűrt, egy drb. 4 éves szálvesszős tőke 168 fűrt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600

kifogástalan egészséges fűrt szőlőterméssel. Ezek mind ott vétettek fel, a hol pár méternyire tőle az európai oltványokon a természetes négy-ötszöri permetezés daczára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak természetben permetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője téiben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért a ki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a **NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE“** vesszőt vegye. A **DELAWARE** szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelen, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmú árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésről is ad részletes, helyes utbaigatásokat.

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos **KÓLY** posta, távirde és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

Steckenpferd- Liliomtejszappan.

Legenyhebb bő: puhító szappan, úgyszintén szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfacsemeték

Sétányfák, Diszcszerjék, Tülevéliek, Kerítésnövények, Bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (i. szima-ált)

európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. (Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

BŐRATKA

pattanás, kiütés

stb. a fiatalságnál mindkét nemnél, különösen a kifejlődés időkorában fordul elő s az arc rut kinezését okozzák.

Falusi nézetek szerint a javulás a többszöri vértisztító teanedvek élvezése által várható, amely azonban a reményeknél többet nem hoz. Mert éppen fiatal szolid egyéneknek a vér rossz betegségerősítő anyagokat alig tartalmazhat addig, míg itt egy valóságos betegségről van szó, melynek kezelése természetesen az orvos közreműködése amugy is szükséges. Tisztán kozmetikai szépség ápolásnál főleg arra kell ügyelni, a meglevő zsíradékfelesleget esténként a zsírpórusokon át eltávolítani. Ezután egy mosakodás szükséges, lehetőleg meleg vízben a

Zucker-féle szab. gyógyszerzappannal

a használati utasítás szerint. Ha a bőr lehámolni kezd, akkor a szappan használatával egy ideig fel kell hagyni s csak **Zucker-szappan** és **Zucker-krém** használatával egyetemben alkalmazunk mindaddig, míg a bőr sima lett, amely után a **Zucker-féle szab. gyógyszerzappan** használatát ismételni kell. Ezen eljárás betartása nagyszerű eredményt jár: Mitesser, bőrszír, pattanás, barna folt stb. rövid időn belül eltűnik, a bőr sima, tiszta, puha, gyöngéd, egészséges és feszes lesz. Hogy a baj vissza ne jöjjön, a **Zucker-féle szab. gyógyszerzappan**, a **Zucker-krém** és a **Zucker-szappan** állandó használatát igen ajánlatos.

A megrendelésnél a következő különbségre kell ügyelni:

Zucker szab. 35%-os gyógyszerzappanja a leghathatósabb és legnagyobb. Darabja 2.50 kor.

Zucker szab. 15%-os gyógyszerzappanja hatásában és mennyiségében gyengébb. Darabja 1 kor.

Ehhez való **Zucker-krém** (zsírtalanító) a bőrkeményítő. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.25 kor.

Valódi kapható Gyulafehérvárt: **Frölich Gyula** gyógyszer-tárában.

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul elalszik. — Szesz ki nem folyhat.

Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikkekkel árusító üzletekben. — Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

ROPS Fémáru Részv.-Társaság

Budapest, V., Külső-Váci-út 74/26.

Helybeli elárúsítók:

Dahinten V., ifj. **Baumann N., Kaufmann H., Lobstein L., Schlesinger Testvérek.**

UJ!

UJ!

Üveg, porcellán, lámpa és diszműárú kereskedés.

Alólirott van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. érd. helybeli és vidéki közönséget, hogy f. év nov. hóban Gyfehérvárt, a főtéren, a Walter-féle házban egy dúsan felszerelt

üveg, porcellán, lámpa és diszműárú üzletet

nyitok meg, előre is biztosítva a t. közönséget, hogy úgy árák, mint kiszolgálás illetve minőség tekintetében a legelőnyösebbet és a legjobbat fogom szolgálni.

Elvállalok bármely nagyobb épület üvegezést és egyes ablak táblák üvegezését, képeretézést a legcsinosabb kivitelben, továbbá e szakmába vágó minden-nemű lámpajavításokat és üveges munkát.

Lámpaüveg eladás nagyban és kicsinyben.

Éttermi és kávéházi üveg, porcellán és alpacca berendezések jutányos árban.

Viszonteladóknek kedvezmény.

A n. érd. közönség szíves pártfogását kéri

tisztelettel

Komjátszeghy Géza.

AVISO.

Behufs Sicherstellung des fleischbedarfes für die Garnison Gyulafehérvár für das **Jahr 1910 findet am 18. Dez. 9 Uhr vormittags** in der Kanzlei der Garnisonsmenageverwaltung eine öffentliche Sicherstellungsverhandlung statt.

Die Jahreslieferung beträgt ca 1600 Meterzentner Rind (Ochsen) Fleisch, 150 Meterzentner Schweinefleisch und kleinere Quantitäten Kalb- und Schöpfenfleisch.

Die näheren Bedingungen können jederzeit in der Kanzlei der obgenannten Menageverwaltung eingesehen werden.

Mannschaftsменageverwaltung
der Garnison Gyulafehérvár.

Értesítés.

A gyulafehérvári állomás **1910. évre hus szükséglete biztosítása** alkalmából az állomási közétkező kezelési irodájában **f. é. deczember 18-án d. e. 9 órakor** egy nyílt pályázat tartatik.

Az évi szállítás körülbelül 1600 métermázsa marha (ökör) hus, 150 métermázsa sertéshus és kisebb mennyiségű borju és juh hus.

Közelebbi feltételek bármikor is a tennt-nevezett közétkező kezelési irodában tekinthetők meg.

A gyulafehérvári legénységi
közétkező kezelősege.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 kor. Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ:

GYULAFEHÉRVÁRT: Bodnár István, Frölich Gyula, Vlád Miklós gyógyszerárakban.
NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kovács József gyógyszerárakban.

Díjtalanul minden betegnek.

Ez az egyszerű könyv ezeket segít
egészséghez és szerencséhez.
Aranyat ér mindazoknak, akik szenvednek.

Segítség a szenvedőknek, segítség a kétségbeesetteknek, segítség a betegeknek és sok más megbecsülhetetlen előny található ezen egyszerű könyvben, névszerint „A természet titkos erői.” Ezen könyvben egy kezelés van leírva, melyet otthonában, minden kényelmetlenség nélkül használhat és segít önön. Ezen kezelés több ezer egyénen segít, olyanokon, akik mindennemű idült betegségekben szenvedtek. Ezen könyv önnek teljesen díjtalanul küldetik. Olvasnia kell, ha egészséges akar lenni. Ha szenved és nem tudja, hogy miben, kérje ezen könyvet. Irja le behatóan a tüneteket, amelyek önűl mutatkoznak és a betegség megállapítása díjtalanul megküldetik; betegségének pontos oka megadatik. Ugy a felvilágosítás, mint a könyv nem kerül semmibe. Ha tanácsokat követi, amelyek a könyvben bennfoglaltatnak, úgy teljes és tartós egészséghez jut. Irjon azonnal G. A. Mann urnak 3061. oszt. rue du Louvre 48, Paris, Franciaország. Pénzt ne küldjön be, mert úgy a diagnosis, mint a 80 oldalra terjedő könyv, „A természet titkos erői” teljesen díjtalanul megküldetik. 10.000 példány épen most készült el ezen műből és mindazoknak, akik ezt most kéri, szétosztatik. Levelekre 25 fillér, levelezőlapok a 10 fillér bélyeg ragasztandó.

17842. sz. 1909.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szent-Miklós

országos vásár

folyó évi deczember hó 16 ától bezárólag decem-
ber hó 20-áig fog megtartatni.
Mindenféle állat felhajtsa az országos vásárra
deczember hó 16-tól, csütörtökön reggeli 5 órától
kezdve **meg van engedve.**

Temesvárott, 1909. évi november hó 12-én.

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferencz, főkapitány.

5500

közjegyzőileg hitelesített orvosi bizonyít-
vány és magánemberektől származó elis-
merés bizonyítja, hogy a

Kaiser-féle mellkaramella

a leghatásosabb szer

Köhögés

elnyálkásodás, rekedtség és mindennemű
mellbántalmaknál. 20 és 40 filléres csoma-
gokban, valamint 60 filléres dobozokban

kapható

Kinnich Tivadar és Vlád Virgil gyógyszerárakban
GYULAFEHÉRVÁRT.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. czégnél.